

Pranešimas spaudai

EBPO PISA GLOBALIŲJŲ KOMPETENCIJŲ TYRIME LIETUVOS PENKIOLIKMEČIAI YRA AUKŠČIAU ŠALIŲ VIDURKIO

Tarp 27 šalių, kurios tyrė savo penkiolikmečių mokinių globaliąsias kompetencijas, Lietuva yra statistiškai reikšmingai aukščiau bendro šalių vidurkio ir kartu su Izraeliu, Graikija ir Slovakija yra 10–13 pozicijoje.

„Globaliosios kompetencijos – nemažas iššūkis visų šalių švietimo sistemoms, gana naujas ir nuolatinio dėmesio reikalaujantis reiškinys, nukreipiantis permąstyti šalies ugdymo turinį, ugdymo procesą ir pedagogų rengimą. Tai, kad Lietuvos bendrojo ugdymo ir profesinių mokyklų mokinių EBPO PISA globaliųjų kompetencijų tyrimo rezultatai geresni nei šio tyrimo šalių vidurkis, džiugina ir kreipia siekti aukštesnių tikslų,“ – pristatydamas Lietuvos mokinių rezultatus, sako švietimo, mokslo ir sporto ministras Algirdas Monkevičius.

Globaliųjų kompetencijų tyrimas apima penkiolikmečių daugiamatį gebėjimą nagrinėti vietinės, pasaulinės ir kultūrinės reikšmės klausimus, suprasti ir toleruoti kitų pasaulėžiūrą, dalyvauti atviroje, priimtinoje ir veiksmingoje kultūrų sąveikoje ir imtis veiksmų siekiant bendros gerovės ir tvarumo.

Pagal tai, kiek mokiniai turi žinių apie globalias temas, Lietuvos mokiniai kartu su, Graikijos, Portugalijos, Maltos, Albanijos ir JAE mokiniais dažniausiai nurodė, kad jie šiek tiek žino ir bendrais bruožais galėtų paaiškinti arba yra susipažinę ir gana gerai sugebėtų paaiškinti tokias temas, kaip klimato kaita ir visuotinis atšilimas, pasaulio gyventojų sveikata, migracija, skurdo priežastys ir kt.

Vertindami savo gebėjimus savarankiškai atlikti su globaliais klausimais susijusias užduotis, Lietuvos mokiniai pasitiki savo jėgomis labiau nei Estijos ir Latvijos, tačiau mažiau nei Lenkijos mokiniai. Vidutiniškai dažniau nei EBPO šalyse, t. y., 82,7 proc. Lietuvos mokinių lengvai ar šiek tiek pasistengus galėtų aptarti įvairias priežastis, kodėl žmonės tampa pabėgėliais, 79,2 proc. galėtų paaiškinti, kodėl kai kurios šalys dėl klimato kaitos nukenčia labiau nei kitos (EBPO atitinkamai 77,2 proc. ir 72,3 proc.).

Lietuvos mokiniai pagal domėjimosi kitomis kultūromis indeksą yra aukščiau EBPO vidurkio, Estijos, Latvijos ir Lenkijos. Pagal pagarbos žmonėms iš kitų kultūrų indeksą Lietuvos mokiniai yra žemiau EBPO vidurkio, tačiau aukščiau Latvijos, Lenkijos ir labai arti Estijos. Pagal požiūrio į imigrantus indeksą Lietuvos mokiniai yra aukščiau EBPO vidurkio, Estijos, Latvijos, Lenkijos.

Pagal tarpkultūrinės komunikacijos indeksą Lietuvos mokiniai yra žemiau EBPO vidurkio, tačiau aukščiau už Estijos, Latvijos, Lenkijos mokinius. Daugiausia Lietuvos mokiniai kontaktuoja su žmonėmis iš kitų kultūrų savo draugų rate (60,2 proc.) ir šeimose (47,5 proc.). Panaši tendencija yra Latvijoje ir Lenkijoje.

Lytis, socialinis, ekonominis ir kultūrinis (SEK) statusas bei vietovės, kurioje yra mokykla, dydis turi reikšmingos įtakos mokinių požiūriui į įvairius su globaliais klausimais, iššūkiais, galimybėmis ir problemomis susijusius aspektus. Būdinga, kad merginos, mokiniai palankesnėje SEK aplinkoje, taip

pat lankantys mokyklas gyvenvietėse, turinčiose daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų, demonstruoja didesnę domėjimąsi, išitraukimą, aktyvumą, žinojimą ir supratimą temomis, analizuojančiomis įvairius pasaulinio lygio sąryšius.

Daugiau informacijos:

<https://www.smm.lt/web/lt/teisesaktai/tyrimai-ir-analizes/tarptautiniai-tyrimai>

dr. Rita Dukynaitė, (85) 219 1123

dr. Natalija Valavičienė, 8 658 18268